

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ІНФОРМАТИКИ
PUBLIC INSTITUTION INFORMATION TECHNOLOGIES INSTITUTE,
KAUNAS, LITHUANIA
VYTAUTAS MAGNUS UNIVERSITY, KAUNAS, LITHUANIA
DANUBIUS UNIVERSITY, GALATI, ROMANIA
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ І ТЕХНОЛОГІЙ

МАТЕРІАЛИ

22-23 квітня 2020 р.

КИЇВ – 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ІНФОРМАТИКИ
PUBLIC INSTITUTION INFORMATION TECHNOLOGIES INSTITUTE,
KAUNAS, LITHUANIA
VYTAUTAS MAGNUS UNIVERSITY, KAUNAS, LITHUANIA
DANUBIUS UNIVERSITY, GALATI, ROMANIA
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ І ТЕХНОЛОГІЙ

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В КУЛЬТУРІ, МИСТЕЦТВІ,
ОСВІТІ, НАУЦІ, ЕКОНОМІЦІ
ТА БІЗНЕСІ

V МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

22-23 квітня 2020 р.

МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Київ – 2020

ББК 32.97
УДК 004+338
І - 741

Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції / М-во освіти і науки України; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2020. – 372 с.

У збірнику наведені матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі». Збірник становить інтерес для науковців, викладачів, студентів, представників сфер бізнесу, економіки та культури.

УДК 004+338

*Друкується за рішенням Вченої ради
Київського національного університету культури і мистецтв
(протокол № №19 від 11.05.2020)*

*Матеріали публікуються за оригіналами, представленими авторами.
Відповідальний за випуск: Коцюбівська К. І., Толмач М. С.*

© Київський національний університет
культури і мистецтв, 2020

УДК 371.13

БОГДАНЕЦЬ-БІЛОСКАЛЕНКО Н.І.

*д. пед. н, доцент, завідувач відділу навчання мов національних меншин та зарубіжної літератури, Інститут педагогіки
Національної академії педагогічних наук України,
м. Київ, Україна*

ФІДКЕВИЧ О. Л.

*к. філол. н, провідний науковий співробітник відділу навчання мов національних меншин та зарубіжної літератури, Інститут педагогіки
Національної академії педагогічних наук України,
м. Київ, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Компетентнісно орієнтована освіта в Україні – це відповідь на виклики сучасності, на вимоги нового постіндустріального інформаційного етапу розвитку світового суспільства, коли на перше місце у процесі виробництва ставиться особистість з її потребами, інтересами, емоціями, здібностями.

Наразі ключовими характеристиками успішної діяльності людини є ефективність і результативність, які означають насамперед здатність працювати самостійно без постійного керівництва; брати на себе відповідальність за власною ініціативою; застосовувати наявні знання та для аналізу нових ситуацій; приймати рішення та створювати новий продукт; здатність до співпраці в колективі.

Завдання побудови моделі українського суспільства в контексті зазначених світових тенденцій визначає і перспективи розвитку освіти в Україні, саме тому постало питання необхідності її системного реформування з початкової ланки, коли закладаються підвалини для формування основних ключових компетентностей учнів.

Однією із важливих умов підвищення ефективності цього процесу є застосування мультимедійних засобів, що дозволяє учителю забезпечити суб'єктність учня/учениці в процесі навчання, активізувати навчальну діяльність учнів в цілому, підвищити їх успішність як учасників спілкування в різних комунікативних ситуаціях, сприяти розкриттю їх творчого потенціалу. Наразі мультимедійні засоби активно використовуються вчителями початкових класів, у багатьох школах

створені належні умови для формування інформаційно-комунікаційної компетентності учнів. Утім не завжди їх застосування є системним, доцільним і методично обґрунтованим, відповідними завданням, визначеним у Концепції нової української школи: «Запровадження ІКТ в освітній галузі перейде від одноразових проектів до системного процесу, що охоплює всі види діяльності. ІКТ суттєво розширять можливості педагога, оптимізують управлінські процеси, таким чином формуючи в учня важливі для нашого сторіччя технологічні компетентності. Розвиватиметься інфраструктура для забезпечення різних форм навчання. Зокрема буде створено освітню он-лайн платформу з навчальними і методичними матеріалами для учнів, учителів, батьків і керівників навчальних закладів» (1, с. 29).

У сучасних педагогічних дослідженнях багато уваги приділено використанню мультимедійних засобів в освітньому процесі. Проблема використання мультимедіа як сучасного засобу навчання, психолого-педагогічні і технічні аспекти застосування мультимедійних технологій розглядаються у роботах Г. Асвацатурова, Р. Адамова, О. Гаєвського, А. Горшкова, А. Васюри, Р. Гуревича, С. Денисюк, С. Дмитрієва, М. Жалдака, Ю. Жука, А. Каптерєва, О. Кучай, І. Мураль, М. Фролової, С. Христочевського та ін).

У цих наукових працях *мультимедійні засоби розглядаються* як інтерактивні засоби навчання, які надають можливість проводити операції з нерухомими зображеннями, відеофільмами, анімаційними графічними образами, текстом, мовним і звуковим супроводом навчального процесу.

Сучасні науковці наголошують на значущості використання мультимедійних засобів в освіті, які дають змогу підвищити інтенсивність та ефективність процесу навчання; у поєднанні з телекомунікаційними технологіями розв'язують проблему доступу до нових джерел різноманітної за змістом і формами представлення інформації [2, с. 9].

Зі створенням НУШ у практику початкової освіти активно запроваджуються освітні онлайн-платформи: EdEra, Всеосвіта, Освіторія, Learning.ua тощо, які мають успіх і попит у педагогів. На цих платформах вчителі знайдуть різні практичні матеріали, які можна використати на уроках: інтерактивні завдання, цікаві задачі, ребуси, вправи для самоперевірки тощо. Для урізноманітнення роботи сучасного вчителя, а

разом з тим і покращення навчального процесу в цілому, є широкий спектр педагогічних он-лайн-засобів та освітніх інтерактивних хмарних сервісів, які можна використовувати як супровід у вивченні конкретних тем для ефективної візуалізації навчальної інформації, виконання вправ і перевірки засвоєння знань з опрацьованої теми. Водночас ці платформи вчителі можуть використовувати з метою обміну власними напрацюваннями.

Отже, виклики сьогодення обумовлюють активне та водночас доцільне використання мультимедійних засобів на уроках української мови, що позитивно впливає на мотивацію учнів до навчання, урізноманітнює процес засвоєння знань, тим самим сприяє якісному сучасному рівню освіти.

В експериментальних школах було проведено дослідження з використанням мультимедійних засобів і технологій з метою формування комунікативної компетентності в учнів початкових класів. У процесі нашого експериментального дослідження на уроках української мови в початкових класах закладів загальної освіти мультимедійні засоби використовувалися системно під час виконання мовних підготовчих вправ, спрямованих на збагачення словникового запасу учнів, на осмислення лексичного значення слів, на аналіз значень багатозначних слів, омонімів, на добір синонімів, побудову антонімічних пар, на роз'яснення фразеологізмів (аналітичні вправи, порівняльні, вибіркові, трансформаційні, вправи за зразком і ін.); умовно-комунікативних вправ (переказування, рольові ігри; корекція, інтонації, міміки і жестів під час читання і розігрування діалогів, складання діалогів за сюжетним малюнком та описаною ситуацією, редагування, доповнення діалогу; побудова монологічного висловлення у діалогічне і навпаки тощо), суто мовленнєвих вправ, що передбачають створення текстів відповідно до мети, сфери та умов спілкування на основі матеріалу прочитаного (почутого), за матеріалами відеороликів (кінофільмів), на основі власних спостережень тощо.

За результатами спостереження за освітнім процесом бесід з учителями та учнями, аналізу анкет, тестів щодо ефективності застосування мультимедійних засобів, можна зробити висновок, що система вправ із мультимедійною підтримкою надає можливість для створення оптимальних умов для формування комунікативної компетентності учнів,

створюючи підґрунтя для збагачення їх словникового запасу, активного засвоєння нових граматичних конструкцій, розвитку їх творчого мислення, формування досвіду комунікативної кооперації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Концепція нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
2. Кучай О. В. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх учителів початкових класів засобами мультимедійних технологій у вищих навчальних закладах Польщі / за ред. А.І. Кузьмінського. Черкаси: видавець Чабаненко Ю. А., 2014. 361 с.